

Mál nr. 21/2020**M og
V1 vegna ábyrgðartrygginga bifreiðarinnar A og
V2 vegna ábyrgðartryggingar bifreiðarinnar B****Ágreiningur um bótaskyldu vegna áreksturs hinn 17. desember 2019.****Gögn.**

Málskot mótttekið 16.01.2020 ásamt fylgiskjölum.
Bréf V1, dags. 07.02.2020, ásamt fylgiskjölum 1-4.
Bréf V2, dags. 31.01.2020, ásamt fylgiskjölum 1-4.

Málsatvik.

Hinn 17. desember 2019 varð árekstur milli ökutækja A, sem M ók umrætt sinn, og B við Húnaver á Þjóðvegi 1. Var lögregla kölluð til vegna atviksins og liggur skýrsla hennar fyrir nefndinni. Þar er haft eftir M að hann hugðist taka fram úr snjóruðningstækinu B, en B hafi verið ekið rólega í útskot. M hafi túlkað það sem svo að B væri að gefa honum færi á að taka fram úr, en B hefði verið ekið skyndilega út á veginn aftur með þeim afleiðingum að A ók aftan á B. Í lögregluskýrslunni staðfestir ökumaður B þessa atvikalýsingu, og segir þar að hann hafi hreinlega ekki orðið var við framúrakstur A.

Ágreiningur um sakarskiptingu var lagður fyrir Tjónanefnd vátryggingafélaganna og var niðurstaða hennar sú M skyldi bera helming sakar vegna ógætilegs framúraksturs. M fellir sig ekki við þá niðurstöðu og áréttar í málskoti að B hefði í raun verið ekið þvert yfir veginn, yfir á hinn vegarhelminginn, og hann hefði því aldrei átt þess kost að varna árekstri.

Í bréfi V1, sem var vátryggjandi A á tjónsdegi, er tekið fram að ökumaður B hafi í upphafi staðfest frásögn M, og verið afdráttarlaus í framburði sínum við lögreglu. Í tjónstilkynningu segi hann hins vegar að hann hafi „tekið smá sveig inn með kantinum og út aftur.“ V telur að rétt sé að miða við frumgögn málsins í lögregluskýrslu en ekki þennan síðar til komna framburð. Þá sýni hemlafi að B hafi verið nánast þvert á akbrautina þegar árekstur varð, en ljóst sé að svo stórt ökutæki hefði þurft að aka langt inn í útskotið til að ná slíkri stefni, og bendi það til þess að ökumaður B hafi ætlað taka vinstri beygju frá útskotinu. Ökumaður B beri fulla ábyrgð á árekstrinum enda hafi hann með aksturslagi sínu brotið gegn 2. mgr. 17. gr. og 3. mgr. 25. gr. þágildandi umferðarlaga nr. 50/1987 með því að taka ekki tillit annarrar umferðar. Hafi ökumaður B verið að taka vinstri beygju hafi hann jafnframt brotið gegn ákvæðum 2. og 3. mgr. 15. gr. sömu laga. Þess utan hafi ekki verið um eiginlegan framúrakstur M að ræða heldur hafi hann einfaldlega ætlað að aka framhjá bifreið sem ekið hafði verið í útskot. Séu því ekki efni til að leggja hluta sakar á M, og beri ökumaður B einn ábyrgð á umræddum árekstri.

Í bréfi V2, sem var vátryggjandi B á tjónsdegi, er tekið fram að samkvæmt atvikalýsingu í lögregluskýrslu hafi B verið ekið rólega eftir þjóðveginum og síðan sveigt til hægri að útskoti til að ryðja snjó þar. Útskotið sem slíkt sé varla nógu breitt fyrir stóra bifreið, hvað þá þegar snjó er á veginum. B hafi því, samkvæmt teikningu á framhlið tjónstilkynningar, enn verið að hluta á akbrautinni en A hafi verið ekið yfir miðlínu og yfir á akrein fyrir andstæða akstursstefnu, en á þessum stað sé óbrotin miðlína og framúrakstur því með öllu óheimill. Er það mat V2 að áreksturinn verði að öllu leyti rakinn til háttsemi M, sem hafi hafið framúrakstur í andstöðu við ákvæði 3. mgr. 25. gr. umferðarlaga nr. 77/2019 auk þess sem hann hafi tekið fram úr vegavinnutæki sem var með viðvörunarljós kveikt en við þær aðstæður beri að gæta sérstakrar varúðar.

Álit:

Rétt er að árétta að um úrlausn þessa máls fer eftir eldri umferðarlögum nr. 50/1987, enda höfðu ný umferðarlög nr. 77/2019 ekki tekið gildi er umræddur árekstur átti sér stað. Af þeim gögnum sem fyrir nefndinni liggja, þ.á.m. ljósmyndum af vettvangi, má ráða að umrætt útskot sé frekar þröngt og verður því að meta það öikumanni A til gáleysis að reyna framúrakstur við þessar aðstæður, sér í lagi þar sem

ekki liggur fyrir að ökumaður B hafi gefið merki er gæfi til kynna að ætlun hans með því að keyra í útskotið hafi verið að greiða fyrir framúrakstri, en ljóst er að við framúrakstur þurfti A að aka yfir óbrotna miðlínu. Verður því að telja að hann hafi ekki sýnt þá aðgæslu sem áskilin er við framúrakstur, samanber 4. mgr. 20. gr. þágildandi umferðarlaga. Þar sem um ógætilegan framúrakstur var að ræða verður ökumaður A því látinn bera helming sakar. Helmingur sakar verður lagður á ökumann B, þar eð hann gætti ekki að því hvort unnt væri að aka frá vegarbrún við útskotið án hættu eða óþæginda fyrir aðra umferð, samanber 2. mgr. 17. gr. þágildandi umferðarlaga.

Niðurstaða.

Ökumenn A og B bera hvor um sig helming sakar á umræddum árekstri.

Reykjavík, 10. mars 2019.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.